

danbolin

2023 urria

286th

maria blanco:

**“Zergatik egiten dute gizonek
hainbesteko grazia eta
emakumeok hain gutxi?”**

675 965 116 iraopottoka@gmail.com

Gesalaga kalea 8, Zestoa tel./fax 943 147 006
WhatsApp: 661590009 farmazu@farmanorte.org

Gestoria Zubia

Mª Jesus Zubia Olaizola
Portale kalea 7, behe - 20740 ZESTOA
Tel./FAX: 943 897 070

Portale Kalea 7,
20740 Zestoa
tel. 943 147 088

kutxabank

Ekain Berri
kafetegia

Ordutegia
Aste barruan
06:30/13:30
16:30/20:30

Asteburutan
06:30/14:30
Arratsaldez itxita

By NADIA
Tlf: 943 536 314
ZESTOA

943 147 657

GARRAIO SISTEMAK
ERREMOLKEEN SALMENTA
ERREMOLKEETARAKO OSAGARRIAK
KARABANA, AUTOKARABANA eta
FURGONETETARAKO OSAGARRIAK
KONPONKETA eta
MANTENTZE LANAK

telf. 943 147 679
www.caravan-park.net
info@caravan-park.net

www.caravan-park.net
ZESTOA TEL. 14 76 79

Zestoa
AUTOESKOLA

Gesalaga 1 Tel. 943 148 524
20740 Zestoa Gipuzkoa zestoa_autoeskola@hotmail.com

Tel.: 943 14 73 44

URRIA

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24
25	26	27	28
29	30	31	

ABENDUA

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30
31					

EGUN COCEN ITXITA MUA TAPPELAKA 22:00etan ITXITA 18:00etatik aurrera Italia

UZZAPIDE
TABERNA

Erdikalea 5
Telf: 943 14 73 22
20740 Zestoa (Gipuzkoa)

AVA ASESORIA ARIN

ABOKATUA GESTORIA
KONTABILITATEAK ZERGAK
INMOBILIARIA GESTIOA LABORALA
KOMUNITATE ADMINISTRAZIOA ASEGURUAK

Gesalaga kalea, 22 behea 20740 ZESTOA
Tel./Fax: 943 897 099 asesoriarin@asesoriarin.com

IRAETA JATETXEA

Olaizola eta Uria kalea - Iraeta
943 147 067

Gesalaga kalea 20
Zestoa 20740

mizuclicinicaidental@gmail.com
ZURINE ECHIBERRIA RENOBLES COLEG. 797
IDOA ECHIBERRIA RENOBLES COLEG. 868

Telf.: 943 14 78 28

eskuia
Therapy Group

Fisioterapia
Osteopatia

— 943 29 08 99 —
Toribio Altzaga 20 - 22 20740 Zestoa

GISASOLA

EGOITZA - RESIDENCIA
Toribio Altzaga 6 - Zestoa
943 897 077 / 688 842 848 residenciagisasola.com

kutixi eta
pentsuak

lariak
Lurraren onena
Zestoaren bihotzean

www.laiakdenda.com
tfnor: 943148134

harresi

Tlf 943 323 894
Gurutzeaga kalea 11-13

Eizagirre
Okindegia

Tel: 943 090341

foTi
taberna

Zestoa
Kaleokerra, 3
Tel. 943 147 269

Itzulpen eta
argitalpen zerbitzuak, s.l

Itzulpenak baino
askoz gehiago!

Bakun

Narkis Balentziaga, 2
20749 Arroa (Gipuzkoa)

T+34 943 148 306
F+34 943 897 380

bakun@bakun.eus
www.bakun.eus

UROLA
ITURGINTZA

665 49 07 73

KOIOTE

foru plaza, 4
tel. 943 147 095

Aranburu
Landetxea

943 148 005

AGUR Maria, GRAZIAZ BEtea

Hamasei urte izango zituen, hamabost igual. Oso gaztea zen Maria Blanco nik ezagutu nuenean. Elkar ezagutu genuenean. Transformatu egin gintuen esperientziak. Hasieran ez nion batere kasurik egiten. Badakit beldurra eta lilura eragiten nizkiola. Beti Maialen Kortadiren ondoan ikusten nuen, eta bazekien Maialeneke eta nik *rollo* bat izan genuela, ezkutuka, eta horrek berotu egiten zuela us-te dut. Maialen nirekin erabat obsesionatuta zegoen, eta hiruron artekoa oso deserosoa bihurtu zen. Eta oso gaizki amaitu zen.

Mundiala da Itsaso Waliñok Mariari egin dion elkarriketa. Ia erantzun bakoitzean eman dio titular bat Blancok. "Plazandrea naiz", adibidez. Bakarrizketak egiten hasi zenekoaz dioena ere azpimarra-tu dut: "Ausartu egin nintzen eta kitto". Jendearen aurrean fokupean jartzeko derrigorrezkoa hori-xe baita: ausardia. Woody Allenek kontatzen du nola, hasieran, bere managerrek ipurdian ostikoka igoarazten zuten tranpaldora. Beldurraren beldurrez izoztuta geratzen omen zen, eta, lehendabiziko urteetan, sarri-sarri botaka ere egiten omen zuen txiste-kontatzera agertokira igo aurretik. Uztapi-deri buruzko pasadizoa ere ezaguna da: Endoiakoa ja beteranoa zela, gazte batekin kantatzea ego-kitu omen zitzaion. Gazteak, nerbioak dantzan, galdera egin zion zaharrari:

—Urteekin pasa egingo dira nerbioak, ezta Manuel?

—Urteekin okerrera egiten dik.

Eta hain latza bada, zergatik segi? Ba saria desafioaren neurrikoa delako. Hori da nire bizitzeko arrazoietakoa bat, behar dudana gasolina. Dena ematen dit, ez dakit azaltzen". Ez omen daki esplika-tzen, Mariak; baina ederki ulertu diogu. Bakoitzak berean, lortu zezaketena dena lortu zuten Alleneke eta Uztapidek. Baina, horretarako, noizbait ausartu egin ziren. Errazagoa zuketena beldurrari ez au-rre egitea, baina pausoa luzatu zuten. Eta bi haiek bentaja handi bat bazuten Mariarekiko: gizon jaio izana. Mariak, beraz, ausardia eta erdi. "Zenbat gauza uzten ditugu bizitzan, egin gabe, lotsa hutsagatik?" Ausartu zaitezte zeuen buruei galdera hori egin eta zintzo erantzuten.

Zutabe honen hasieran kontatu dudana triangelua gertatu izanaren kulpak Maria Blancoren amarena da. Hori bai ez zenutela espero. Batzuetan horrela gertatzen dira gauzak, modurik xebleenean. 2011ko udazkenean amak apuntatu zuen Maria, Amancay Gaztañagak sortu berri zuen antzerki esko-lan. Han ezagutu genuen elkar. Eta han antzeztu genuen Maialen Kortadi eta hirurok —Anne Uria eta Ane Canseco ere tartean ziren— *Salemgogorriak*. Orain, mugikorrari begira bizitzeak gure adieraz-pen eta ulermen gaitasuna itxuragabe eskasten ari du. Horregatik argiago esango dut, badaezpada: lehenengoko paragrafoko amodio kontu horiek denak fikziozkoak dira; antzezlan batean jokatu geni-tuen pertsonaienak, ez geureak.

DANBOLINEK ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen eta iritzien erantzukizuna

Argitarabazalea: DANBOLIN ZULO ELKARTEA. KULTUR EKEA. AXUN ARRAZOLA PLAZA 1, 20740 ZESTOIA (GIPUZKOA)

722 609 265 INFO@DANBOLIN.EUS
Danbolin: NAIRA EXPOSITO, AMAIUR ARISTI, URKO CANSECO, SARA MATSUTANI, PERU GARCIA, JONE BERGARA, ITSASO WALIÑO, OHIANA CALPARSORO eta OIHANE GOIKOETXEA
Kolaborabazale/argitarabazale bakoitza: NAGORE TELLERIA, JON ARTANO, FERNANDO ARZALLUS, ONINTZA IRURETA, MIREIA ORBEGOZO, EIDER ARRIZABALAGA, MAIDER ARREGI, NEREA ODRIOZOLA, ITSASO ZUBIRIA eta MIKEL LIZARRALDE
Disenatzaile eta argitaratzaileak: ENKO ARISTI
Inprimabegia: GERTU (Oñati).
Lege gordailua: SS-1108/2000
ISBN: 1576-9429

LEHENGO LANORDUAK, GAURKO ZALETASUNAK

Bai, Shannon, orain niretzat egun denak asteazkenak dira. Lehen asteazkenak iristeko zain egoten nintzen,

ea eguraldi ona egingo hondartzara joateko. Esan dezaket, beraz, aurtengo udan bero handia egin duela eta hondartzaz gozatzeko aukera izan dudala. Hala ere, marmokak eta E.colia ere etorri dira nire zaletasuna eta egunak betetzera.

Lehen ordu asko igarotzen nituen sukaldean sandaliak jantzita; beti pasa izan dut bero handia hanketan. Orain, aldiz, pasierako denbora dezente dudanez, sandaliak zapatila itxiengatik aldatu ditut Sastarraingo bidean ibiltzeko.

Azken garai honetan mendizaletasun apur bat ere erakutsi didate. Nire bizitzan bigarren aldiz, Xoxotera joan naiz. Duela hogeita hamar urte izan nintzen estreinakoz, eta San Inaziori kasurik egin gabe bueltatu nintzen. Orain bai, behar bezala agurtuta itzuli naiz. Hurrengo ibilaldia ere pentsatua dut, Aralarko San Migelera.

Egia da beti jubilatua eta gerorako utzi nuela igeriketa. Haurra izan arte joaten nintzen igeri egitera, baina, gero, halako jendetza ibiltzen zenez, azpeitiarren bat bizkar gainera eroriko zitzaidan beldurrez, utzi egin nion eta ez diot heldu. Herrian piszina jartzen dutenean hasiko naiz akaso berriz igerian.

Zinemara joatea ere gustuko dut. Iaz euskaldun denak ikusi nituen, "Karmele", "Los domingos", "Maspalomas, eta beste batzuk ere bai, "Hamnet", "El Cautivo"...

Irakurtzeko ere beti hartu izan dut denbora, eta orain gehiago. Pelicoten kasuari buruzko liburua irakurri berri dut, bere alabak idatzi duena. Latza da, baina gomen-dagarria.

Jubilatuei buruz esaten dute obrak ikusten ibiltzen direla. Ni ez, ez dut gustuko gainera, urduri jartzen naute,

baina kale zaintzen asko ibiltzen naiz goizean goiz hasita.

Zuk aldiz, Mirari, zerbait guztiz desberdina probatu duzu aurtengo urtean: boluntariotza. Nondik nora horrelako esperientzia bat bizitzeko irrika? Zer da gehien hunkitu zaituena? Gomendatuko zenukeen bizipenik? Errepikatzeko asmorik?

mari karmen eizagirre

pintada.

ELKARTASUNA DEFENDATZETIK ELKARTASUNA EGITERA. Hasieratik ohartarazi dugu sei herrikide elkartasun feminista gauzatzeagatik epaitzeak mezu arriskutsu bat zabaltzeko ahaleginari erantzuten ziola: minak intimoak dira, ez lagundu indarkeria ziklo bat sufritzen ari den emakumeari, bestela, biolentziak zu destatuko zaitu. Zorionez, mezu hori geldiaraztea lortu dugu; ez hori bakarrik, herritar andana elkartasun feministaren alde lerratzea erdietsi dugu.

Lortu dugu esaten dugunean, sei herrikideen alde mobilizatu diren herritar guztiez ari gara: urte hauetan guztietan babesgune izan diren horiez, elkartasuna ez dela delitua ozen aldarrikatu dutenez, elkartasuna ospatzera batu diren lagunez. Elkartasuna defendatzetik elkartasuna egiteko pausoa eman baikenuen pasa den urriaren 17an: dozenaka herritarrek osatutako bolondres sareari esker antolatua genuen Elkartasuna Plazara jaialdia eta ehunka lagunek egin dute bidegabeki sei epaituen bizkar jarri duten zama ekonomikoa arintzeko ekarpena. Guzti-guztiei eskerrak ematea dagokigu.

Argi dugu: guztion ardura da indarkeria matxista sostengatzen duten egiturak apurtzea, eta erakutsi dugu elkartasuna dela bide hori aitzurtzeko daukagun armarik indartsuena. Segitu dezagun, bada, elkarrekin bidea egiten.

Jestoak Mugimendu Feminista

Arrazismoaren lainoak ilundutako uda izan dugu aurtengoa. Faxismoak ez du oporrik hartu, eta uda honetan posizioak irabazi ditu espero ez genuen inguruetan ere. Ceutako gertakariak, eta gobernu progresistaren gestio negargarriak, hegoak eman dizkiete immigrazioaren aurkako diskurtso arrazistei. Ezker-eskuin, Rufian zein Abascal, immigrazioaren arazoaz jardun zaizkigu, baina arazo honen biktimak nagusiak ahaztu, eta biktimak gisa beharrean arazo gisa aurkeztu dizkigute. Komunikabideetan inbasioaz etengabe hitz egitearen bidez, migratzaileen erabateko deshumanizazioa gertatu da iritzi publikoan. Ematen du ahaztu egin zaigula 145 pertsona hil zirela bizitza hobeago baten bila egindako trabesian. Baina badirudi bizitza horiek ez dutela batere balio kalean jende zikina lotan ikustera behartuta den pertsona zuriaren sufimenduaren aurrean. Ba deshumanizazio hori bera da Donostian uda amaieran migranteen aurkako tiroketetara eraman gaituena. Ziklo politiko progrea hezi ginenontzat, welcome refugeesen eta inor ez da ilegalaren garaian politizatu ginenontzat, sinesgaitza da gure senide eta herrikideen ahotatik diskurtso deshumanizatzaile horiek entzutea. Mikro arrazismoak kezkatzen gintuzten, eta kontsentsu progrea azpian zapalkuntzak betikotzen zituen sistema kapitalistaren nolakotasunean kokatzen genituen eztabaidak. Baina arrazismo zuzen hau gauditutzat ematen genuen gure inguruetan. Uneren batean, ordea, kontsentsu progreak sistema kapitalistari baliagarri izateari utzi zion, eta erreakzioaren alde hasi zuten ofentsiba kulturalen aurrea hartu digu boteretik inoiz alde egin ez duen oligarkiak. Azkenaren eta azkenurrekoaren arteko gerrara kondenatu nahi gaituzte beren irabazi eta pribilegioen mesedetan. Eta ederki sartu digute ziria. Uda osoan etsaiz nahastuta ibili garela dirudi.

Baina uda amaitu da, eta ostarteak ageri dira. Urrian gaude. Estatu frantsesean bero daude kaleak, eta Elizondon milaka gazte batu gara dagoena onartzeari utzi eta borrokara batzeko lemapean. Espainiar estatuan, enegarren etxegabetzeak presio-eltzea leherrarazi duela dirudi, eta estatu guztian etxebizitza mugimenduak kaleak hartu ditu, errentista eta espekulatzaileak jo puntuan jarritz, espropiazioak eta ekonomiaren planifikazioa aldarrikatzera iristeraino. Bandera gorriak eta mezu komunistak telebistan! Azaroak 11ko greba orokorrean bide horretan jarraituko dugu. Gure ongizatea edo beraien negozioa, ez dago erdibiderik. Klase borroka ez da amaitu, eta bada etsaiz nahasten ez denik.

Aaren aroan pentsamendua sustatu

Kit auto fantastikoaz gogoratzen al zarete? Nire adin inguruan zabiltzatenak segur aski bai. Hitz egin eta hegan egiten zuen autoa... Orduan fantastikoa, gaur egun errealitatea.

Garapenaren abiadura gero eta handiago da, azelerazio teknologikoa deitzen

omen zaio: industrializazioaren aroak 100-150 urte iraun zuen, Informazioaren eta Interneten garaiak 30-40, smartphone-ek ekarri zuten digitalizazio mugikorrek 10-15, eta Adimen Artifiziala-

ren urrats berri bakoitzak hilabete gutxi batzuk. Teknologia gustatzen zait eta horretaz bizi naiz. Beraz, ez naiz AA aurkaria. Baina beldurra ematen dit norantz goazen irudikatzen saiatzeak, are gehiago teknologiak geopolitika gidatzen duela gero eta nabariagoa denean.

Batetik, ikaratzen nau ikusteak "Garapena" deitzen dugun horren gaineko kontrola galtzen ari garela. Duela gutxi Steen Rasmussen zientzialari daniarrarekin hitz egiteko aukera izan nuen. Rasmussen-ek bizitza osoa darama bizirik ez dauden materialetatik bizidunetarako trantsizioa esploratzen; hau da, bizitza artifiziala ikeritzen. Egun Adimen Artifiziala aztertzen du ikusteko nola algoritmoek prozesu biziak sor ditzaketen material biologikorik gabe eta ohartarazten du Adimen Artifiziala bere burua sortzeko eta mantentzeko gaitasuna duen sistema bilakatzen ari dela. Hau da, gizakion menpekotasuna gutxitzen joango dela eta bere kabuz irauteko joera garatuko duela, izaki bizidunek egiten duten bezala.

Bestetik, kezkatzen nau gizakion jarrera pasiboa. Kezkatzen nau ikusteak gero eta gutxiago pentsatzen dugula, AAren esku utziz norberak egin beharreko gogoetak, ondorioak edo analisiak, erosotasunaren edo denboraren optimizazioaren izenean.

ChatGPT, Gemini eta enparauak gure morroiak direla sinistuta gaude, baina aurki gailenduko zaizkigu, orain arte gizakion esparrukoak ziren gaitasun aurreratuak eskuratzeko abagunea ematen diegun heinean: galderetatik gogoetak sortzen dira, gogoetetatik pentsamendu kritikoa eta horrek bultzatuta, gizarte bezala garatzen jarraitzeko grina. Pentsamenduaren eraikitze prozesua makinen esku uzten baduzu, zer gizarte eredu espero behar dugu? Nik behintzat hegan egiten duten autoak baino, kafe baten bueltan elkartzen diren lagunak nahiago.

Maria Blanco Mendizabal

EUSKAL HERRIKO TXOKO EZAGUN ZEIN EZEZAGUNENAK ALGARAZ BETETZEN ARI DA MARIA BLANCO MENDIZABAL (ZESTOA, 1995) AZKEN URTEOTAN. HERRIAN BERTAN HASI ZUEN OHOLTZA GAINEKO IBILBIDEA, ETA KONTSULTAKO LANA ARETO ZEIN PLAZETAKO JARDUNAREKIN UZTARTZEN DU EGUN.

Noiz igo zinen lehen aldiz oholtza gainera?

2014an Zestoako antzerki eskolan hasi nintzen. Amak apuntatu ninduen, bat-batean. Amancayk antzerki eskolak ematen hasi behar zuela jakin zuen eta...

Nola gogoratzen duzu garai hura?

Ba, egia esan, ilusio handirik gabe; inertziaz izan zen. Lehenengo urtean gogo gutxirekin. Denbora aurrera joan ahala, ordea, oso gustura ibili nintzen. Ikaragarritzko taldea geneukan. Herriko jende pila bat ezagutu nuen antzerkiari esker. Antzerki taldeak hori zeukan, herriko adin desberdinetako jendea elkartzen ginen, izugarritzko popurria. Giro polita eta sana geneukan, asko zaintzen genuen elkar, eta asko ikasi nuen.

Denborak aurrera egin ahala piztu zitzaizun, beraz, antzerkirako gogo.

Erabat. Ez da txikitatik nahi izan dudana zerbait. Beti izan naiz nahiko teatrerako edo; ez dakit zer izan naizen. Mugitua naiz, mugitua eta dramatika. Nik uste dut amak horregatik apuntatu ninduela antzerkian; nonbait sartu nahi ninduen. Amarekin hitz egin izan dut horri buruz, galde-tu izan diot ea zergatik bidali ninduen antzerkira, baina orain ez dut gogoratzen... Aitziber Garmendia gure urrutiko lehengusina delako agian...

Zure amari esker zaude hemen, orduan.

Bai, bai, erabat. Amari eta Amancayri esker. Berak sortu zuen herri txiki batean horrelako espazio bat. Eta lagunak... hasieratik babestu naute lagunek, haiek gabe ez nuke bide hone-tan jarraituko.

Zenbat urte egin zenituen antzerki taldean?

Hamar, uste dut. Bukaeran esfortzu handia zen niretzat taldearen dinamika jarraitzea. Ikasturte amaierako emanaldiak... Antzerki taldeak ematen du ematen duena, eta nik zerbait gehiago nahi nuen; saiatu, behintzat. Gorputzak gehiago eskatzen zidan.

Orduan eman zenuen bakarriketara saltoa?

Tartean kotxeko istripua bat izan nuen, eta horrekin gauza asko birplanteatu nituen. EITBn Barre Librea izeneko umore saioa zegoen mar-txan Jon Plazaola eta Aitziber Garmendiarekin. Euskal Herriko aktore eta umoregileek baka-rrizketak egiten zituzten. Aitziberri idatzi nion eta galdetu nion ea ezaguna ez zen jendeak ba-zuen aukerarik bakarriketarak. Baietz esan zi-dan, eta lagun bat eta biok castinga egitera joan ginen; eta baiezkua eman ziguten.

Zer suposatu zuen salto horrek?

Oso esperientzia polita izan zen. Hotza, ze tele-bista hotza da niretzat. Foko asko, baina jende-aren berotasun gutxi. Nahiago dut kaleko bero-tasuna, plazandrea naiz. Telebista eroso da, errazagoa: makilatu egiten zaituzte, printzesa baten moduan tratatu... Baina niri, egia esan, hori ez zait hainbeste gustatzen. Ondo ordain-duta baldin badago bai, noski, kar, kar, kar. Esandakoa, niri plaza gustatzen zait, jendeare-kin egotea. Berdin da areto bat beteta dagoen edo erdi hutsik, baina jendea hor dago, zuri be-gira, zurekin. Hori da niretzat onena.

Eta telebistatik, plazara.

Halaxe izan zen. Barre Librea eta gero hasi nintzen bakarriketarak egiten. Julen Portillo za-rautarra ezagutu nuen. Bera bakarriketarak egiten hasia zen, eta elkartu egin ginen. Gero Ane Lindane eta beste asko ezagutu nituen. Bakarrik joan zen, bat-batean etorri zen, ez nintzen bila joan. Gutxitan gertatu zait hori. Bakarriketena halaxe izan zen.

Bakarrik etorri zen, baina hor jarraitu duzu.

Hor egoten jakin behar duzu. Hasi nintzenean, ez nekien ezer. Bueno, egia esango dizut: orain-dik ez dakit nola egiten den bakarriketa bat: liburuak irakurri ditut, teoria irakurri, aplika-tzen saiatu... Ausartu egin nintzen, eta kito.

Beti jendez inguratuta zaude, baina bakartia al da bakarriketarien mundua?

Aitziber Garmendiak bere garaian esan zuen moduan, bakarriketariok oso bakarrik gaude, oso bakartia da. Ana Goitia edo Antton Telleria ez bazara... Horiek jendea mugitzen dute, baina besteok... Oso zaila da plazak betetzea eta jen-

dea mugitzea. Horregatik elkartu ginen bakarriketarak egiten genbil-tzan batzuk. Denok bat egiteko. Errazagoa da guretzat. Hortik etorri zen Bostok taldea, Eztanda...

Nola pasatzen da ideia bat izatetik eszenatokian jendea barrez jartze-ra?

Ez da erraza izaten inspiratzea, ideiak izatea. Nire eguneroko bizitzan gertatzen zaizkidan gauzek inspiratzen naute: nire bizipenak, lagune-nak, ingurukoak... Ez dakit, edozer izan daiteke. Ideia bat dagoene-an eszenatokira pasatzea da politena.

Nolakoa da emanaldi egun bat?

Deitzen didatenean zuzenean Google Mapsen sartzen naiz. Ea non da-goen, zenbat denbora beharko dudana... Euskal Herriko txoko asko eza-gutu ditut. Eta egunean bertan... Normalean, anbulatorioetik irten eta arratsaldetan izaten dira emanaldiak. Urduri baldin banago, gutxi ja-ten dut eta hala joaten naiz. Antolatzaileekin hitz egin, testua errepa-satu... Eta oholtzara.

Mikel Irurerekin Punpairezen zuzeneko emanaldian, Zestean

Eta amaitzen denean zer?

Ondo atera bada eta jendeak zorientzen banau, sekulako ilusioa egiten dit eta txute bat da. Gero lo egin ezinda egoten naiz ia beti, adrenalina topera. **Edozer al da umorea? Ba al du-zu mugarik?**

Bai, noski, mugak badauzkat. Jendea sentikorra da. Baina bueno, azkenean umorea umorea da, librea da, ez dakit. Batzuek gauza batzuk ez di-tuzte ondo ulertzen... Norba-nako bezala izaten dugu asko-tan arazoa, ez dakigu gure bu-ruaz barre egiten. Zenbat gauza uzten ditugu bizitzan egin gabe lotsa hutsagatik? Dantzako klasetara joan, hon-dartzara joan, antzerkian ize-na eman, gustuko duzun per-tsonari idatzi...

Ba al dago zure saioetan era-biltzen ausartzen ez zaren gairik?

Bai. Donostian egin nuen ba-karriketa batean atera nuen gai bat, eta damutu egin nin-tzen. Oso ondo atera zen, bai-na... ez nuen gai horri buruz hitz egin behar, oso pertsonala zen. Askotan, ingurukoak ba-besteko, hobe da isilik egotea. **Espoilerrik ezin da egin, ezta?** Oraingoz ez. Agian beste mo-menturen batean eutsiko diot berriro gaiari...

**“ASKOTAN
SENTSAZIOA DUGU
DEITU DIGUTELA EZ
GUK EGITEN
DUGUNA
GUSTATZEN
ZAIELAKO, BAIZIK
ETA EMAKUMEAK
GARELAKO ETA
KARTELEAN
EMAKUME BAT
BEHAR DUTELAKO”**

Umoregilea eta emakumea. Titulu horrek asko saltzen al du?

Lepo. Martxoan agenda leporaino beteta izaten dut. Martxoaren 8a pasata, gauza jaisten joaten da. Baina martxo gertu dagoenean... superizar bat zara bat-batean. Eta horrek sekulako amorrua ematen dit. Askotan emakumeoi kupoa betetzeko deitzen digute.

Zer esan nahi duzu horrekin?

Lau pertsonak joan behar badute bakarrikzeta bat egitera, hiru mutil eta neska bat joango dira. Inoiz ez dira izango lau neska. Eta bai, egia da, gehienak mutilak dira, baina kantitateak ez du kalitatea esan nahi. Zergatik egiten dute gizonek hainbesteko grazia eta emakumeok hain txikia? Zergatik daude umoregintzan hainbeste gizonezko erreferente eta hain emakume gutxi? Patriarkatu batean bizi garen momentutik, emakumeok beti gaude bigarren lerroan. Hori arazo estruktural bat da. Eta neketsua da, oso neketsua. Baina, bueno, hor jarraituko dugu ahal dugun bitartean. Egunen batean martxo bakarrik ez, beste hilabeteak ere hartuko ditugu. Ematen du hilabete horretan bakarrik existitzen garela, eta ez, urte osoan gaude hor. Askotan sentsazioa dugu deitu digutela ez guk egiten duguna gustatzen zaielako, baizik eta emakumeak garelako eta kartelean emakume bat behar dutelako.

Zer suposatzen du horrek zuretzat?

Ba gauzak birplanteatzen hasten zara. Jo, ba agian ez naiz ona, ez dut hain ondo egiten... Horrelako pentsamenduak maiz etortzen zaizkit. Eta hor hasten da zure buruarekin gatazka emozional irrazional bat. **Eszenatokira igotzen zaren bakoitzean epaitua izatearen sentsazioa al daukazu? Nola daramazu presio hori?**

Ba ez dakit. Lehen lasaiago joaten nintzen, baina orain presio gehiago sentitzen dut nire gain. Ze, jo, jendeak niregandik zerbaite espero du, eta ondo egin behar dut. Bakarrikzeta hasi aurretik presioa sentitzen dut, eta testua erreparatzen hasten naiz, baina askotan paralizatuta gelditzen naiz. Gero pasatzen zait...

**“zenbat gauza
uzten ditugu
bizitzan egin
gabe lotsa
hutsagatik?
dantzako
klasetara joan,
hondartzara
joan, antzerkian
izena eman...”**

Gaur egun, badirudi sare sozialetan ez bazaude ez zarela existitzen.

Gorrito ditut sare sozialak. Uste dut kuadrillan azkena izan nintzela Instragrama izaten. Ez nuen nahi horren parte izan. Ez dago benetako ezer. Baina, bestalde, niri ate asko zabaltzen dizkirate sare sozialek. Jende asko jartzen da nirekin kontaktuan Instragrametik. Azkenean, lanerako tresna gisa hartzen dut. Gorrito dut hau esatea, baina ikuskizun munduan egon nahi baldin baduzu nahitaezkoa da sare sozialak izatea.

Bizitzeko ematen al du?

Honetatik bizi? Ba, ez dakit. Agian hila-bete batean fakturak ordaintzeko gai izan zaitezke, baina hurrengo hilabetean zer? Oso ezegonkorra da, eta horrela ezin zara bizi. Pare bat hilabetez egon nintzen honetatik bakarrik bizitzen, baina oso zaila da, ia ezinezkoa. Oso gutxi dira honetatik soilik bizitzeko gai direnak.

Gustatuko litzaizuke?

Bai, bai, noski. Hitz egiteagatik ordaintzea? Nire gauza favoritoa da, kar, kar, kar.

Aho eta hortz higienista zara ofizioz. Kontsulta ere umorez betetzen al duzu?

Bai, saiatzen naiz behintzat. Horrelako lekuetan jendea burumakur eta erdi triste egoten da. Gure kontsulta, odontologia, pediatria ondoan egoten da ia beti, eta niri umeak asko gustatzen zaizkit. Jende edadetuarekin ere oso ondo moldatzen naiz eta saiatzen naiz beti laguntzen, irribarre bat ateratzen... Egia esan, Osakidetza lana gustatzen zait, errutina bat markatzen dit.

Goizean kontsultan eta arratsaldean eszenatokian. Nola daramazu erritmo horretan bizitzea?

Ba oso gaizki, itota. Gauzak ahaztu egiten zaizkit. Aurreko batean 80 urteko amona batek Bergarako harategian esan zidan gauzak ahazten zitzaizkiola, eta nik esan nion niri ere gertatzen zitzaidala eta 31 urte ditudala, eta lasai egoteko! Osakidetza ere ordezkapenak egiten ditut; beraz, ia ezinezkoa da hilabetea planifikatzea. Batzuetan egutegiari begiratzen diot eta pentsatzen dut oso ondo antolatu dudala, eta, bat-batean, hurrengo egunean ez dakit zer ordezkapen egiteko deitzen didate, edo prentsaurreko bat emateko ez dakit non... Niri dena kontrolpean izatea gustatzen zait, eta nire egunerokoan hori ia ezinezkoa da. Egunean egunekoa.

Aurten Punpairez bideopodcasta sortu duzue, eta aurkezle lanetan zabilta. Nola sentitzen zara paper horretan?

Oso ondo. Naiz irratiak bultzatutako proiektu potente bat da. Zestoan ere izan ginen, eta mundiala izan zen. Naroa, Mikel, txarangakoak... oso polita izan zen, pila bat disfrutatu nuen. Orokorrean ondo eta gustura sentitzen naiz.

Zer ematen dizu publiko aurrean jartzeak?

Jendea bizirik dagoela sentitzen dut, barrez, hizketan... Egiten dudanak horrekin hartzen du zentzua. Askotan planteatzen dut ea merezi duen egiten dudan guztiak, baina bakarrikzeta bat ondo ateratzen denean jendea gustura ikusten duzu, ondo pasatzen, barrez... Hori da nire bizitzeko arrazoietakoa bat, behar dudana gasolina. Dena ematen dit, ez dakit azaltzen.

Zein da eszenatokian bizi izan duzun momenturik kuttunena?

Ana Goitiaren Katana ikuskizuneko sarrera egin nuenean, Bilbon. Kristona izan zen. Eta beste bat...Aurtengo udan Baliarrainen izan nintzen neu bakarrik bakarrikzeta bat egiten. Ordu erdiko saioa egin behar nuen, eta azkenean ordubete aritu nintzen. Publikoa oso gustura zegoen eta ni ere bai. Izugarritzko giroa zegoen.

Burua beti martxan duzu. Ideiak amaituko al dira inoiz?

Ba ez dakit, baina ideiak bukatzeak beldurra ematen dit. Agian egunen batean batere gabe geldituko naiz, eta hori kezagarria izango da.

Zer daukazu egiteko?

Hasteko, Zestoara itzultzea, kar kar kar. Tarte hau aprobetxatuko dut Zestoan etxe bila ari naizela esateko. Hori albo batera utzita, gauza asko dauzkatz buruan. Gauza dezente ditut idatzita, eta proiektu horiei forma ematea gustatuko litzaidake.

Ze etorkizun ikusten diozu bakarrikzeta formatuari?

Uste dut formatu erraza eta irisgarria dela. Mikrofona bat eta bozgorailua bakarrik behar dugu. Kulturari espazio bat eman behar diogula uste dut. Musika errazago kontsumitzen dugu, baina bakarrikzetak, antzerkia... gehiago kostatzen zaigu. Bolada batean bakarrikzeta berri pila bat agertzen ziren, txanpiñoiak bezala, baina horrek behera egin du. Nik uste dut denontzat dagoela lekua. Antton Telleria eta Ana Goitia ere nekatuko dira, eta erreleboa egongo da.

Zer esango zenioke 2014an antzerki eskolan hasi zen Mariari?

Flipatu zer datorren.

Zein da hurrengo erronka?

Aktore bezala zer bait egitea gustatuko litzaidake.

Nola ikusten duzu zure burua 20 urte barru?

Zestoan bizitzen.

ibaso waliño errasbi

Madrilgo El Golfo aretoan bakarrikzeta

Punpairez podcasteko lantaldearekin

ZESTOTARRA, BERTAKOA BARRA-BARRA

**EROSKETAK HERRIAN EGITEA ETA BERTAKO
PRODUKTUAK AUKERATZEA. HORIXE BULTZATU NAHI
DU ZESTOTARRA EGITASMOAK, EGUNEROKO
EROSKETA TXIKIEK ERE HERRIAN ERAGINA
DUTELAKO.**

Zestoako Udalak, Urkomek eta Zestoako Merkatarien Elkarteak elkarlanean jarri dute martxan ekimena. Urriaren 7an aurkeztu zuten egitasmoa udaletxean, sustatzaileen ordezkariekin eta herriko hainbat merkatarri eta ekoizlerekin batera. Aurrez, saltokietako produktuen jatorria aztertu zuen Udalak, eta lan hari jarraipena ematera dator kanpaina.

Ekoizleak, merkataria eta herritarrek kate berean

Baserritarrek eta ekoizleek elikagaiak baino gehiago ematen dizkiote herriari. Lurrak landuz eta larreak mantenduz, gure paisaia zaintzen ere laguntzen dute. Egunero ikusten ditugun zelai eta baserrien atzean lana dago, baita belaunaldiz belaunaldi jasotako jakintza ere. Haien produktuak erostea lan horri jarraipena ematen laguntzeko modu bat da, eta etorkizunean ere elikagaiak bertan ekoitzi ahal izateko bidea.

Herriko dendekin ere antzeko zerbait gertatzen da. Jakiak eta produktuak erosteko tokiak izateaz gain, elkar ikusteko, agurtzeko eta kontu batzuk esateko lekuak ere badira. Kaleei bizia ematen diete, herrian lanpostuak sortzen dituzte eta egunerokoan behar duguna eskura jartzen digute. Ekoizleak, merkataria eta herritarrek lotzen dituen kate hori indartu nahi du ZestOtarra. Hala nabarmendu zuen Aitor Ossa zinegotziak, Udalaren izenean, egitasmoaren aurkezpen ekitaldian. Herritarrei dei egin zien, ahal den neurrian, bertako produktuak herriko saltokietan eros ditzaten. "Lehen sektoreak gu eta gure ingurua zaintzen duen bezala, eta merkataritzak gure herria zaintzen duen bezala, guri tokatzen zaigu herritar gisa haiek zaintzea".

Eli Egiuren Urkomeko ordezkariak, berriz, erosketa bakoitzak duen eraginaz jabetzearen garrantzia azpimarratu zuen: "Herritar bezala eta erosle bezala ez gara konturatzen, zerbait erosterakoan, hautu horrek duen garrantziaz. Ingurunea zaintzea gustatzen zaigu, eta bertako produktua erosten dugun bakoitzean, kanpoan lanean ari diren ekoizle horien lana baloratzen ari gara". Zestoako merkatarien izenean aritu zen Juanjo Allur, eta bi mezu nagusi helarazi zituen. Alde batetik, "ahal den guztietan bertako produktuak" erostea: lehen aukera Zestoakoa izatea, bestela eskualdekoa eta, hori posible ez bada, Euskal Herrikoa. "Horrekin batera, herrian egin erosketak" gaineratu zuen. Tokiko merkataritzaren garrantzia ere nabarmendu zuen Allurrek: "Ekoizleek egin dezaketen salmenta zuzenaren ondoren, komertzializazio-kanal laburrena tokiko merkataritzak eskaintzen du. Dendetan pertsonak dauzkagu, eta hauek azal dezakete ondoen produktu bakoitzaren atzean zer dagoen, nondik datorren, zer lanketa egon den... Bertako produktuei ikusgarritasuna emango diete merkatariek, eta sentimenduak ere jar ditzakete produktu horietan".

Zestoakoa eta ingurukoa, herriko dendetan ikusgarri

Egitasmoaren barruan, gertuko ekoizleen produktuak identifikatzeko hiru etiketa mota jarri dituzte Zestoako dendetan: Zestoako produktuentzat, eskualdekoentzat eta Euskal Herrikoentzat. Herrian ekoizle gehiago badaude ere, Atristain, Motxa-enea, Ekain, Sakona etxaldea eta Xarrondo dira egitasmoan parte hartu duten bost ekoizleak. Horrez gain, ekoizle horien produktuak herriko zein saltokitan aurki daitezkeen jasotzen duen eskuorria ere kaleratu dute.

"Bertako produktuak ezagutarazteko eta herritarrek horiek kontsumitzearen garrantziaz kontzientziatzeko beharrezkoa iruditzen zait.

Ez dut uste kanpaina honen bidez gure produktuei balio erantsia eman behar zaienik, ezagutarazi baizik. Izan ere, herrian saltzea ez da erraza, eta ez dago horretarako formula magikorik. Bestalde, Udalak horrelako proiektuak babestea positiboa bada ere, gehiago egin beharko lukeela iruditzen zait.

Esaterako, herrian antolatzen diren ekitaldietarako produktuak behar direnean, bertako ekoizleengana jotzea".

"Uste dut beharrezkoa dela horrelako egitasmo bat. Onuragarria iruditzen zait bai bertako ekoizleentzat, bai herriko dendentzat, baita herritarrentzat ere, bertako produktuak ezagutzeko aukera ematen baitu. Gainera, gaur egun merkaturia nola dagoen ikusita, denon ardura da bertako produktuei balioa ematea eta herriko dendetan erostea. Orain herritarrei dagokie erantzutea".

"Nik herriko dendetan erosteko ohitura dut, eta bertako produktuak aukeratzen saiatzen naiz. Gaur egun, ordea, produktu asko kanpotik datoz, eta ez da beti erraza nondik datozen jakitea. Gertukoak direla ikusten badut, errazago aukeratzen ditut. Beraz, etiketa horiek lagungarriak iruditzen zaizkit, produktuen jatorria ezagututa gertukoak lehenestea errazagoa baita".

ohiana calparsoro
oihane goikoetnea

Logelak alokatzea negozio iturri

Herriko hormetako karteletan ezagutu dugu askok Julen Zabalo zumaiarra. Sare sozialetan esan dituenak (gaztelaniazkoaren itzulpena da ondorengo) jaso ditu Urola Erdiko Etxebizitza Sindikatu Sozialistak. Zabalok hala dio: “Bete-beteen sartu naiz higiezin inbertsioan. Gaur egun Rent to rent eremuan egiten dut lan, zeinaren arabera higiezin bat alokatzen den eta gero logelaka berralokatzen den. Gaur egun hamabost logela kudeatzen ditut Gipuzkoan (Euskal Herria)”. Arretxe eraikinaren etxe-aurrearen argazki

ZESTOAR BATEK BAINO GEHIAGOK
HERRIKO HORMETAN ITSATSITAKO
KARTELEN BIDEZ JAKINGO ZUEN: ARRETXE
ERAIKINEAN LOGELAK ALOKATZEN DIRA
450 EUROREN TRUKE. ORAIN DELA
HILABETE BATZUK, JULEN ZABALO
HIGIEZINETAN INBERTITZEN ARI DEN
ZUMAIARRAK BERAK EMAN ZUEN HORREN
BERRI SARE SOZIALETAN. UROLA ERDIKO
ETXEBIZITZA SINDIKATU SOZIALISTAK
SALATU EGIN ZUEN JARDUERA. DIRUA
IRABAZI NAHI DUEN ASKO ARI DA
INBERTITZEN ETXEBIZITZETAN, ETA
ATERPE DUINA IZATEA GERO ETA
ZAILAGOA DA. LEGEAK BABESTEN DITU,
ORDEA, INBERTITZAILEOK: LOGELAK
ALOKATZEA LEGALA DA.

bat erakusten du eta beste argazki batean bera ageri da eraikinaren aurrean. Zabalok iragartzen zuena zen, Zesareo Diaz Enparantza kalean, 4. zenbakian, hamar logela zituela alokatzeko, bakoitza 450 eurotan. Gutxienez hiru hilabeterako eskaintza egiten zuen, eta bikote batek eskatuz gero logela 500 euroan eskaintzen zuen. Etxebizitza Sindikatuak salatu eta gero, sare sozialetatik informazio guztia kendu zuen.

ERAIKINAK EZ DITU BIZIGARRITASUN BALDINTZAK BETETZEN

Alegia, orain Arretxe eraikinean ezin da inor bizi, baina ez logelak alokatzea legez kanpokoa delako, ez baita ilegala, baizik eta obrak behar bezala egin ez direlako. Eraikinaren jabeak eskatu zion Zestoako Udalari aldaketa batzuk egiteko baimena eta lan horiek egiteko baimena eman zitzaion. Etxe-jabeak Zabalori alokatu zion eraikina eta azken horrek bere negozioaren berri eman sare sozialetan. Sareetako informazioa eta Etxebizitza Sindikatuen salaketaren berri izanda, udalak ikuskaritza egitea eskatu zuen, ez baitzetozen bat jabeak aurkeztutako proiektua eta Zabalok emandako informazioa. Eraikina ikusita, eta egindako obrak udalak emandako lizen-

tziarekin bat ez zetozenez, erabaki zuen bizigarritasun-baimenik ez ematea, eta beraz, gaur egun ez du erabile-rarako baimenik.

Kontua da udalak erabaki hori hartzerako, jendea bizi-tzen ari zela Arretxan. Mikel Arregi alkateak adierazi di-gunez, langile profileko maizterrak ziren eta bakoitzare-kin negoziatu zuten irteera, “ezin baikenituen egun bate-tik bestera bota, hilabetetako eta baita urtebeteko kontratuak ere eginak zituzten eta”.

Danbolinek etxe-jabearekin hitz egin du eta aldizkari ho-ni adierazi dionez, hasieratik udalarekin kolaboratu nahi izan du. Bere ustez, erreformak egiteko eskaera ondo aurkeztu zuen, baina behin lanak hasita, egiteko gauza berriak agertu zirela dio. Gaitzetsi du jendeak ulertu iza-na eraikinean hamar logela egin dituela, eta baieztatu du eraikinak berak hamar logela zituela erosi zuenean. Bost komun egin dituela ere adierazi du. Jabea ez dago ados eraikinari bizigarritasun-baimena kendu izanagatik, ha-ren ustez baldintzak betetzen dituelako. Irailaren 29an aurkeztu zuen proiektu berria eta erantzunaren zain da-go. Jabea jakitun zen etxearen maizterrak logelak berra-lokatzeko asmoa zuela.

**Zestoako Udalak
etxe-jabearekin
hitz egin du
Arretxeren**

**egoeraz, eta
jakinarazi dio
udalak ez duela
onargarritzat
logela alokatuen
eredua**

LOGELAK ALOKATU DAITEZKE

Eta gertatu daiteke hori Arretxan berriz, baldin eta jabeak bizigarritasun-baimena lortzen badu. Eusko Jaurlaritzaren eskumenekoak dira etxebizitza eta logela turistikoak eta ez dago inongo araurik logelak alokatzea debekatzen duenik. Zestoako Udalak etxe-jabearekin hitz egin du Arretxeren egoeraz, eta jakinarazi dio udalak ez duela onargarritzat lo-gela alokatuen eredua.

Eta gai honetan eraginik ba al du joan den udaberrian Zes-toa tentsiopeko eremu izendatu izanak? Espainiako 12/2023 Etxebizitza Eskubidearen Legeak sortu zuen figura hori, etxebizitza merkatuan tentsio handia duten herrietan alokairuaren prezioak arautu eta bestelako neurriak apli-katzeko aukera emateko. Kontua da tentsiopeko eremura-ko hartutako neurri sortak ez diola heltzen berralokatuta-ko logelen kontuari. Hutsune legalak bere horretan segi-tzen du. Katalunian, adibidez, EAEn ez bezala, erkidego mailako legeak jasotzen du logelak berralokatu daitezkeela baldin eta etxe-jabea bertan bizi bada, bestela ez.

BIZITOKIAK ESPEKULATZAILEEN ATZAPARRETAN

Eneko Larrañagarekin, Urola Erdiko Etxebizitza Sindikatu Sozialistako kidearekin, hitz egin du Danbolinek. Sindikatu honek salatu zuen Arretxe eraikinean gertatutakoa, sare sozialetan horren berri izan eta gero. Larrañagaren ustez, gertaerak argi azaltzen du maizterren asmoa, hau da, ha-mar logela alokatzea aurreikusi zuen etxebizitza duin bat zer den (logelak, sukaldea, egongela eta abarrak) ulertzen dugunetik harago: “Hamar loge-la alokairuan jarrita ahalik eta diru gehien atera nahi zuen, eta errentetatik bizi. Gure ustez, hori espekulatzailer bat da. Negozioa egiteko modu bat da eredu hori”. Eredu hori gero eta gehiago zabal-tzen ari da eta sindikatuak badakite Urola baila-ran horrelako adibide gehiago daudela. Arretxere-na, ordea, ezohikoa izan da eraikin osoa alokatu duen pertsonak horren berri eman duelako sare sozialetan: “Negozioa egiten ari dela berak zabal-du du, harro erakutsi du. Hirietan, sare soziale-tan... horrelakoak ikusten dira, baina hemen eta hemengo pertsona bat tartean dela, guk ez dugu ezagutu. Gainera, nolabait jendea bultzatzen zuen gauza bera egitera”. Larrañagak gehitu du gure in-guruan negozio mota horren aurkako diskurtsoa barnera-tuta dagoela eta horregatik sortu duen oihartzuna handia-goia izan dela. ➡

► Sindikatuaren egitekoa, besteak beste, etxebizitzaren arazoaren muina salatzea eta herritarrak sentsibilizatzea da. Hala, etxebizitza espekulaziorako erreminta bihurtu da, “lehenago merkatuan beste zerbait izango zen errentagarritasun handia ematen zuena, orain etxebizitza da”. Gaur egun etxebizitza bat edukitzea jende askorentzat da arazo, “salbu eta negozio horretaz baliatzen denarentzat. Hau da, etxebizitza jendearentzat arazo izatea espekulatzailerentzat aukera bat da”, eta ondorioz, etxea erostea gero eta garestiagoa, eta alokatzea ere bai. Arretzekoa maizterrak berak jarri digu begien bistan, baina bailaran oihartzunik eman gabe horrela alokatzen diren etxebizitza dezente egongo direla aitortu du Larrañagak. Logela alokatzaileak, gehienetan, enpresak eta hainbat etxebizitza dituzten etxe-jabeak izaten dira, baina bada hirugarren profil bat ere, hau da, beharrak eraginda beraiek bizi diren etxea berralokatzen duten pertsona zaurgarriak, sarri migratu duten pertsonak. Merkatuan, etxebizitzaren eskaintzatik baldintza txarrenak dituen izango da logelena, baina pertsona askok aterpe bat bilatzeko bestelako aukerarik ez dauka. Aukera horretara jotzera behartuta dauden pertsonen profila marrazterakoan Larrañagak egoera sozioekonomiko okerrenean daudenak aipatu ditu, askotan migratu duten pertsonak, eta baita bertan jaioak diren gazteak ere. Eredua legala da, baina besterik gabe ilegalizatzeko ondorio larriak izango lituzke: “Ez dira baldintza duinetan bizi, baina beste aukerak okerragoak dira. Logela alokatzeko aukera kentzen badiezu, ezin dute etxebizitza bat alokatu. Okerrenen artean aukera onena dute, etxe-jabeek badakite bezeroak izango dituztela. Adibidez, badakigu bailara honetako tokiko erakunderen batek etxe-jabea deitu izan diola galdezka ea logelarik duen larrialdian dagoen pertsona bat horra bideratu ahal izateko”.

**Eneko
Larrañaga,
Etxebizitza
Sindikatu
Sozialistako
kidea: “Hamar
logela
alokairuan
jarrita ahalik
eta diru gehien
atera nahi zuen
eta errentetatik
bizi. Gure ustez,
hori
espekulatzailer
bat da”**

ZEIN DA ATERABIDEA?

Etxebizitza Sindikatuaren iritziz, etxebizitza esku-bidea gauzatzeko arazoak ez dauka aterabiderik etxebizitzak merkantzia izaten jarraitzen baldin badu, hau da, negozioa egiteko tresna. Gaur egun go gizarte honetan ez, beraz, baina sindikatuak etorkizunerako marrazten duen estatu sozialistan helburua litzateke etxebizitzak kalitatezkoak, dotakoak eta unibertsalak eskaintzea. Bitartean, gaur gaurkoz herritarren kontura baino errentatzaileen kontura neurriak hartzea proposatzen dute. Adibide bat jarri du norabide aldaketa egiteko beharra azaltzeko: erakunde publikoek dirulaguntzak ematen dizkiete herritarrei alokatu ahal izateko eta diru hori zuzenean etxe-jabearen edo berralokatzen ari den pertsonaren poltsikora doa. Horren aurrean, etxebizitzarekin negozioa egiten ari diren etxe-jabe eta maizterren irabaziak mugatzea proposatzen dute, besteak beste jabetza kopurua mugatuta, eta prezioak mugatuta bai saltzeko etxeei eta bai alokatzeko etxeei.

onintza irureta azkuna

zure NATURA GUNEA Etxean

Urrestilla bidea, z/g, Azpeitia
943 15 00 85
www.kimubat.eus

KIMUBAT
— GARDEN

FEREGI BERRIKUNTZAK

ELEKTRIZITATEA · ITURGINTZA
GREMIOEN KOORDINAZIOA
AEROTERMIA · GASA
BEROKUNTZA

Jagoba Otaegi Isidro Fernandez
695 721 015 690 108 996

Taxi Zesto a

9 Eserleku
Eneko 603 394 729 Joseba 670 431 906

Surya Paz Marticorena

Osteopatia - Kirol masajea
605 765 140 Portale kalea 1, Behea B - 20740 ZESTOA (Gipuzkoa)

ZESTOAKO SAN JUAN FUNDAZIOA
943 147 019
sjzuzendaritza@gmail.com

Zuek vs gu

Indibidualismoa

Pantailak

Euskararen beherakada

Sare sozialak

Diskurtso matxistak

Ikasketa porrota

Osasun mentala

Gaztelania
ume-hizkuntzaren gainetik

Diskurtso arrazistak

Kezkak hamaika, baina ametsak gehiago

Zestoa inklusibo, euskaldun
eta osasuntsu batera bidean,
harrera herria izan nahi dugu

200 LAGUN INGURUK PARTE HARTU ZUTEN V. BEÑAT BENANTXIO IBILALDI NEURTUAN

Beñat Arrue eta Benantxio Irureta mendizaleen oroimenezko bosgarren ibilaldi neurtua egin zuten urriaren 3an Aizarnan. Bi aizarnarrak gogoan, aurten ere bi ibilbide izan zituzten aukeran parte-hartzaileek: 25 kilometroko ibilbide luzea eta 10,4 kilometroko ibilbide motza. Guztira, 200 lagun inguruk parte hartu zuten; 130 inguruk ibilbide luzea egin dute, eta 70 inguruk, berriz, motza. Eguraldia lagun, mendiaz gozatzeko giro paregabea izan zuten mendizaleek.

Kirola egiteaz gain, elkarrekin bazkaltzeko aukera ere izan zuten parte-hartzaileek. Izan ere, ibilaldiaren ostean, mendizale ugari elkartu ziren plazan izandako bazkari herrikoian.

AMILLUBI PROIEKTUAK EROSKETA BURUTU DU ETA JADA BEREAK DIRA BASERRIA ETA LURRAK

Amillubi proiektuak baserría eta lurra erosteko behar zuten diru guztia biltzea lortu du. Urriaren 11n egin zuten azken ordainketa, eta, horrenbestez, Amilibia baserría eta haren lurra Biolur elkartearen jabetzakoak dira dagoeneko.

Abenduan hiru urte beteko ditu laborantza agroekologikoa sustatzea helburu duen Amillubi proiektuak. Sorreratik milaka herritar, eragile, kooperatiba eta udalen babes ekonomikoa jaso du, eta ekarpen horiei guztiei esker lortu du proiektuaren bultzatzaile den Biolur elkartea erosteta burutzea. Hiru urteotan, dirua biltzeaz gain, hainbat lan ere jarri dituzte martxan. Horietako biren emaitzak abenduan emango dituzte ezagutzera eta agroekologiari buruzko dokumental bat ere aurkeztuko dute.

JAKINTZA EGARRIZ ELKARTU ZIREN 50 LAGUN INGURU AEKREN HISTORIA POTEON

Zestoako AEK-k antolatuta, "Jakintza edan: Zestoako historia, pote artean" ekimena egin zuten urriak 22an. 40 lagunek eman zuten izena, baina azkenean 50etik gora elkartu ziren Mikel Nogales historialariak proposatutako ibilbidean. Poteo giroan, herriko historiaren eta ondarearen inguruko bitxikeriak ezagutzeko aukera izan zuten parte-hartzaileek, jakin-mina ederki asetuz.

Zubimusun hasi zuten ibilbidea, eta Gurutzean, Lizentziadonekoa eraikinaren aurrean, herriko plazan, Pio Baroja plazan eta Laranjadi plazan geldialdiak egin ondoren, liburutegi aurrean amaitu zuten.

ZUZENKOETAN ETENALDIA IRAGARRI DU RODEO MUSIKA TALDEAK

Rodeo musika taldeak kontzertuak emateari utziko diola jakinarazi du. Taldeko lau musikariek —Ortiz Alberdi, Beñat Subinas, Oroitz Urbietta eta Mikel Illarramendi— sarean argitaratutako ohar baten bidez, taldeak etenaldi mugagabea iragarri du zuzenekoei dagokienez. 2014an Rodeo sortu zutenetik, ia 12 urtez "gelditu gabe" egon direla adierazi dute musikariek, eta urte horietan guztietan 320 kontzertutik gora jo izanak sortu dien "nekeak" bultzatu die orain beren jarduna entsegu lokaleko "goxotasunera" mugatzera. Urte hauetan guztietan jasotako babes eskertzeko asmoz, agur bira bat egingo dute, eta urtarilaren 9an eskainiko dute azken kontzertua, Zestoako Gaztetxean.

ELKARTASUNA PLAZARA JAIALDIA

Urriaren 17an Elkartasuna Plazara jaialdia ospatu zen, Mugimendu Feministak antolatuta. Jaialdiaren helburua joan den abenduan «elkartasun feminista» gauzatzeagatik epaitu eta ekainean absolutu zituzten herriko sei bizilagunei gastu judizialak ordaintzen laguntzea izan zen, 30.000 eurotik gorako gastuei egin beharko baitiete aurre. Horrez gain, "elkartasun feministaren garaipena ospatzea eta aldarrikatzea" ere izan zuen helburu jaialdiak. Egun osoko egitarauan, bertsoak, herri bazkaria, poesia, kontzertuak eta aldarrikapenak izan ziren protagonista, baita une hunkigarriak ere.

ARROABEKO TXIKITASUNA HANDI EGUNEKO GIZA PROBA ERRONKA

Egun berean, Txikitasunian Haundi eguna ospatu zuten Arroabeen, eta emakumeen giza proba izan zen eguneko ekitaldi nagusia. Arroabeko eta Aizarnazabalgo emakumeak nor baino nor aritu ziren, eta azken horiek nagusitu ziren, 60 plazarekin, arroarren 57 plazen aurrean. Sekulako ikusmina piztu zuen probak, plaza jendez gainezka eta giro apartarekin. "Txikitasunean haundi" lelopean, auzolanaren, emakumeen indarraren eta herri giroaren erakustaldi ederra izan zen eguna.

Zuek proposatutako aukeren artean, harrobian antzoki erraldoi bat egitea aukeratuko nuke. Izan ere, gainerako proiektuek kalte handiagoa egingo liokete ingurumenari, eta horixe iruditzen zait ingurumenari gutxien eragingo liokeen aukera.

Joxeba aristi
67 urte

Santa Engraziako ermitatik Aizarna-ko plazara doan txirrista erraldoi bat jarriko nuke. Beno... txirrista beharrean, tirolina bat hobe!

Kike Llanos
65 urte

Ez dakit oso proiektu zoroa den, baina elizan kultur gunea bat edo antzeko zerbait jarriko nuke, herrian kultura sustatzeko.

Iraide Eizagirre
28 urte

Harrobian akua-park moduko bat egingo nuke, solariumarekin, hama-ekin eta denetari-ko instalazioekin.

Arantxa Rezabal
76 urte

ZEIN PROIEKTU ZORO EGINGO ZENUKE ZESTOAN?

■ Harrobian antzoki erraldoia
■ Izarraitzen eski-pista artifiziala
■ Herrigunetik Izarraitzera doan funikularra
■ Zestoako auzoak lotuko dituen metroa

Erantzuleak guztira: 258

Karabana hau zaborrez inguratuta dago aspalditik. Zer gertatu da?

Arroabeko jolas parkean egoera txarrean zeuden kautxuzko zoru zatiak konpondu dituzte.

URRIA

29 OSTEGUNA
"Elkarrekin zahartu, elkarrekin ekin, elkar zainduz" gogoeta saio irekia, 17:30etan, Alonderon.

30 OSTIRALA
Gau beltza Arroabea. 17:00 Txepetxa. 18:00 Bizkotxoaren entrega Elkargunean. 18:15 Lastargiekin ibilaldia frontoiraino eta arimen gaueko dantza. 18:45 Bizkotxo lehiaketa, txokolatada eta photocall-a. 19:15 Piñata txomin tabernaren eskutik. * Gau Beltza Aizarnan. 17:00 Barbatxon aurpegi pintaketa. 18:15 Ipuin-kontaketa (HH2-LH2). 19:00 Ipuin-kontaketa (LH3-LH6). 20:00 Afari merienda. 21:00 Diskoteka ludotekan. * Kontzertu gastronomikoa Laiak dendan, 19:00etan. * Pumptrack ikastaroa gaztetxoentzat.

31 LARUNBATA
Gau beltza Zestoan. 16:00-19:30 Sukaldaritza tailerra Gaztelekuan: kalabaza bizkotxo (DBH). 18:30 Hilerritik kalejira isila kandleekin. Ondoren, Amelie ipuin kontalaria Alonderon. Amaitzean gaztaina erreka plazan. * Kontzertuak Gaztetxean, 21:30etan: Ateri, Ezta Ilen eta Barbaridad Bagdad. * Iraetako tren txikia zabalik.

AZAROA

01 IGANDEA
Bioeraikuntza tailerra Amillubin 9:30-14:00.

05 OSTEGUNA
Zestoa Osasuntsuren ibilbide laburra, 10:30ean.

08 IGANDEA
Arroa bira.

10 ASTEARTEA
Jubilatuaren irteera Legazpira. Mirandaolako Burdinola ikusi eta Mandubiko Bentan bazkaria.

SAN MARTIN JAIK LASAON

13 OSTIRALA
Txupinazoa eta 20:30ean sagardo dastaketa eta lehiaketa.

14 LARUNBATA
11:00 Meza. Txupinazoa, kalejira buruhandiekin eta adinekoen bazkaria. 14:00 Gaztetxoaren bazkaria. 16:00 Auzotarren arteko mus txapelketa (soilik auzotarrentzat). Bitartean, frontoian haurrentzako jolas eta puzgarriak. 20:30 Bertso afaria. Bertsolariak: Amets Arzallus eta Andoni Egaña. Trikitilariak: Txibilter eta Itzedar.

15 IGANDEA
Arroa Beheko VI. Artisau eta Baserritarren azoka 10:00-14:00.

18 ASTEAZKENA
Zestoa Osasuntsuren ibilbide luzea.

20 OSTIRALA
Portale kulturguneak antolatuta, 18:00etatik aurrera Ustekabe txaranga kalean.

21 LARUNBATA
Musika Bandaren Santa Sezilia kontzertua, 20:00etan udaletxe azpian.

22 IGANDEA
Organo kontzertua Aizarnan, 12:00etan.

23 ASTELEHENA
Odol ateraketak Alonderon.

26 OSTEGUNA
Euskal literaturaz solasean. Helduen irakurle taldea. 18:30-20:00 liburutegian.

27 OSTIRALA
Neguan geure burua zaintzen ikastaroa, 10:30ean, kiroldegian.

28 LARUNBATA
Paperezkoak saioa, 11:30ean, liburutegian. 2-5 urteko umeentzat.

JUBILATUEN ASTEA

23 astelehena: 16:00 Bingo jubilatuen tabernan.

24 asteartea: 17:00 Karta jokoa (seiko urrea), Gisasola Egoitzan (izen-ematea 16:30ean).

26 osteguna: 17:00 Karta jokoa (musa eta punttoa), San Juan Egoitzan (izen-ematea 16:30ean).

27 ostirala: 18:00 Tortilla pintxoaren eta gaztain erre jana, Jubilatuen tabernan.

28 larunbata: 10:00 "Bide osasuntsua" ibilaldia. Ondoren, pintxo dastaketa jubilatuen tabernan.

29 igandea: 12:30 Meza elkartean aurren hildako guztien alde, eta 14:30ean bazkaria jubilatuen tabernan.

ARKEOLOGIA ASTEA

26 osteguna: Martin Arriolabengoa eta Ane Corralekin Zestoako inguru geologikoaren inguruko hitzaldia, 19:00etan Alonderon.

29 igandea: 11:00etatik 15:00etara hezur eta harrien erakustaldia udaletxe azpian.

AZAROKO AGENDA GAZTELEKUAN:

5: Jolas librea (10-11 urte).

6-7: Jolas librea (12-16 urte).

12: Sukaldaritza-tailerra: fruta-irabiakiak (10-11 urte).

13-14: Sukaldaritza-tailerra: fruta-irabiakiak (12-16 urte).

19: Jolas librea (10-11 urte).

20-21: Jolas librea (12-16 urte).

26: Olentzeroak egiteko izen-emateak (10-11 urte).

27-28: Olentzeroak egiteko izen-emateak (12-16 urte).

Haurrentzat JOLASAK, BARBANTXO AISIALDI TALDEAREKIN:

-Herrigunean 4-5 urte: azaroak 11 eta 25 (17:00, gaztelekuan).

-Herrigunean 6-9 urte: azaroak 13 eta 27 (17:00, gaztelekuan).

-Aizarnan: azaroak 13 eta 27 (17:00, kultur etxean).

-Iraetan: azaroak 6 eta 20 (17:00, elkartean).

TXepetxa ARROABEKO AISIALDI TALDEA:

A13 eta 27. Elkargunean. 3-5 urte: 17:00-18:00 eta 6-11 urte: 18:00-19:00.

A27: Azalerako ipuinak (0-2 urte).

KONTAIDAZU IPUIN BAT

A3: 3 urte

A17: 4-5 urte

ZESTOAN

uste baino gehiago

Janaridendak

 ELORZA
janaridenda
943 147 660

ARRAINDEGI
KONTXI
ZESTOA 943 148 247
AZPEITIA 943 811 946

 miantxa
denda
Tlf 943 147 015

 Fakel Oliva
943 148 428

 EROSKI city
zurekin
943 062 861

UZKUDUN
harategia
Erdikalea, 5
Tel. 943 147 023
ZESTOA

Teknologia, liburu, paper denda

943 147 110

 mairl
LOTERIA
ESTANKOA

 LOTXOLO
Tel. 943 147 133

 Izarraitz
Kudeaketa informatikoa

Arropa eta oinetakoak

IRAOLA
ZAPATEGIA
617 269 408

Edertasuna eta ongizatea

beatriz izeta
943 148 322

kerala
ongizate txokoa
679 885 173

Etxerako osagarriak

ONK
943 147 081-647 683 643

 ZESTOA
ZURETZAT

Euskadi, auzolana, bien común

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

TURISMO, MERKATARITZA
ETA KONSUMO SAILA
DEPARTAMENTO DE TURISMO,
COMERCIO Y CONSUMO

ZESTOAKO UDALA